

ΕΚΘΕΣΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΥΝΕΠΕΙΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ: ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ, ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ, ΥΠΟΔΟΜΩΝ,
ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΤΥΩΝ**

ΥΠΗΡΕΣΙΑ: ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΝΟΜΟΥ:

Πρόγραμμα διευκόλυνσης για ενήμερους δανειολήπτες και τροποποιήσεις του ν. 3869/2010

ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΉ ΑΝΑΦΟΡΑ

ΣΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΣ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗΣ ΡΎΘΜΙΣΗΣ:

Θεσπίζεται πρόγραμμα διευκόλυνσης δανειοληπτών, σύμφωνα με το οποίο ενήμεροι δανειολήπτες που πληρούν συγκεκριμένα εισοδηματικά, περιουσιακά και κοινωνικά κριτήρια για τα ενυπόθηκα δάνειά τους, υπάγονται σε πρόγραμμα διευκόλυνσης για την εξόφληση των εκκρεμών απαιτήσεων με περίοδο χάριτος μέγιστης διάρκειας 48 μήνων, κατά τη διάρκεια της οποίας ισχύουν ειδικές ρυθμίσεις.

ΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΉ ΑΝΑΦΟΡΑ

ΣΕ ΑΛΛΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΠΟΥ ΤΥΧΟΝ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ:

Τροποποίηση των ρυθμίσεων του ν. 3869/2010 για τα υπερχρεωμένα νοικοκυριά

A: ΚΥΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΟΥΜΕΝΗ ΡΥΘΜΙΣΗ

1. Αναγκαιότητα

Με το προτεινόμενο σχέδιο νόμου προστατεύονται οι δανειολήπτες που δυσκολεύονται να αντεπεξέλθουν στις αναληφθείσες υποχρεώσεις προς πιστωτικά ιδρύματα δεδομένης της κρίσιμης οικονομικής συγκυρίας. Επιδιώκεται να δοθεί διέξοδος και δυνατότητα σε αυτούς που έχουν σοβαρά οικονομικά προβλήματα, αλλά επιθυμούν να είναι συνεπείς στις οικονομικές τους υποχρεώσεις, να παραμείνουν ενήμεροι. Το πρόγραμμα επικεντρώνεται στη μέση ελληνική οικογένεια που βιώνει μία σημαντική μείωση των εισοδημάτων της από την αρχή της οικονομικής κρίσης μέχρι και σήμερα.

2. Καταλληλότητα

Η ρύθμιση για το πρόγραμμα διευκόλυνσης των δανειοληπτών είναι καινοτόμα και πρωτοπόρα σε ευρωπαϊκό επίπεδο, κατά το ότι μέχρι σήμερα δεν είχε γίνει προσπάθεια από το νομοθέτη να παρέμβει στις ιδιωτικές σχέσεις μεταξύ τραπεζών και δανειοληπτών ορίζοντας προϋποθέσεις υπό τις οποίες θα ήταν υποχρεωτικό για τις τράπεζες να έρθουν σε ρύθμιση των οφειλών και μάλιστα με συγκεκριμένο περιεχόμενο, ρυθμιζόμενο εκ του νόμου.

3. Συνέπειες στην Οικονομία

Με την προτεινόμενη ρύθμιση επιταχύνονται οι ρυθμίσεις των δανείων που αφορούν τα νοικοκυριά χωρίς να δημιουργείται καμία επιπλέον επιβάρυνση για το δανειολήπτη. Εισάγεται νομοθετικά ένας προκαθορισμένος, για όλα τα πιστωτικά ιδρύματα, τρόπος ρύθμισης οφειλών μειώνοντας δραστικά την πιθανότητα αδικαιολόγητων αποκλεισμών και περιττής γραφειοκρατίας.

Περαιτέρω, παρέχεται στο μέσο ελληνικό νοικοκυριό μια μακρά περίοδος διευκόλυνσης (περίοδος χάριτος) τεσσάρων ετών, η οποία είναι τουλάχιστον τέσσερις φορές μεγαλύτερη από αυτή που οι τράπεζες παρέχουν σήμερα στις δικές τους ρυθμίσεις, και στηρίζει τα νοικοκυριά μέχρι την οικονομική ανάκαμψη και έξοδο από την παρούσα συγκυρία που ταλανίζει τη χώρα.

Για διάστημα τεσσάρων ετών ο δανειολήπτης εξασφαλίζεται, ακόμη και στην περίπτωση που τα εισοδήματά του μειωθούν, αφού η δόση του θα προσαρμοσθεί αναλόγως. Εξάλλου, εφόσον ο δανειολήπτης είναι συνεπής στις αναπροσαρμοσμένες υποχρεώσεις του για το διάστημα των τεσσάρων ετών: α)

παραμένει ενήμερος, χωρίς καμία επίπτωση στο παρόν και στο μέλλον της πιστοληπτικής του ικανότητας, β) σε κάθε περίπτωση εξασφαλίζεται η κύρια κατοικία του και γ) συνεχίζει να έχει πρόσβαση σε όλες τις χρηματοοικονομικές υπηρεσίες.

4. Συνέπειες στην κοινωνία και στους πολίτες

Αναμένεται να ανακουφιστούν σε μεγάλο βαθμό οι οφειλέτες που πλήττονται από την οικονομική κρίση και αντιμετωπίζουν μεγάλη μείωση στα εισοδήματά τους, ώστε με δυσκολία να ανταπεξέρχονται στις δανειακές τους υποχρεώσεις.

Κατά την κατάρτιση των ρυθμίσεων υιοθετήθηκαν κοινωνικά κριτήρια, όπως το κριτήριο του εισοδήματος, ώστε η καταβολή δόσης να ρυθμιστεί ως ποσοστό αυτού, και ελήφθη πρόνοια για τις ευπαθείς ομάδες του πληθυσμού και αυτές με χαμηλά εισοδήματα, με ειδικές ρυθμίσεις.

5. Συνέπειες στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον

Δεν εφαρμόζεται.

6. Συνέπειες στη Δημόσια Διοίκηση και την απονομή της Δικαιοσύνης

Δεν εφαρμόζεται.

7. Νομιμότητα

Η ρύθμιση για το πρόγραμμα διευκόλυνσης των δανειοληπτών είναι καινοτόμα και πρωτοπόρα σε ευρωπαϊκό επίπεδο, με την παρέμβαση του νομοθέτη σε ιδιωτικές σχέσεις (μεταξύ τραπεζών και δανειοληπτών) και προσδιορίζεται από το δημόσιο συμφέρον, που εξειδικεύεται στη διατήρηση της κοινωνικής συνοχής και την ενίσχυση των χειμαζόμενων από την κρίση πολιτών.

8. Αρμοδιότητα

Αρμόδιο για τη ρύθμιση είναι το Υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων δια της Γενικής Γραμματείας Καταναλωτή.

9. Τήρηση Νομοτεχνικών Κανόνων και Κωδικοποίηση

Η προτεινόμενη ρύθμιση δεν τροποποιεί ή κωδικοποιεί διατάξεις.

10. Διαφάνεια - Κοινωνική συμμετοχή

Στη διαβούλευση μετείχαν ενώσεις καταναλωτών και η Ένωση Ελληνικών Τραπεζών, ενώ η ρύθμιση ακολούθησε μακρά διαπραγμάτευση με την τρόικα και έτυχε της εγκρίσεως της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

B: ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΑΛΛΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

11. Γενική Αξιολόγηση

11.1 Περιγράψτε χωριστά και αναλυτικά το πρόβλημα που καλείται να αντιμετωπίσει κάθε μία «άλλη διάταξη» που περιλαμβάνεται στο προτεινόμενο σχέδιο νόμου.

Οι προτεινόμενες τροποποιήσεις στο ν. 3869/2010 κρίνονται απαραίτητες και αναγκαίες, δεδομένου ότι το ισχύον καθεστώς οδηγούσε τους αιτούντες οφειλέτες σε καθεστώς ομηρίας κατόπιν της υποβολής της αίτησης, αφού μέχρι και τη συζήτηση αυτής δεν μπορούσαν να προβούν σε ρύθμιση των χρεών τους, να επαναπρογραμματίσουν τις ζωές τους και κατ' επέκταση να επανέλθουν στην οικονομική δραστηριότητα, αντιθέτως ήταν υποχρεωμένοι να εξυπηρετήσουν την υποχρέωσή τους έχοντας επιβαρυνθεί με πολυετείς τόκους.

11.2 Περιγράψτε χωριστά και αναλυτικά τους λόγους για τους οποίους κάθε «άλλη διάταξη» είναι αναγκαία και κατάλληλη να αντιμετωπίσει το αντίστοιχο πρόβλημα.

Με τις νέες διαδικασίες του ν. 3869/2010 εξυγιαίνεται ο εξωδικαστικός συμβιβασμός, ο οποίος πριν την παρούσα αντιμετωπιζότο ως τυπική προϋπόθεση ανευ ουσίας: εισάγεται ο θεσμός του προδικαστικού συμβιβασμού, ο οποίος διενεργείται στο στάδιο μετά την κατάθεση της αιτήσεως, κατά το οποίο οι πιστωτές έχουν πλήρη γνώση της οικονομικής κατάστασης του οφειλέτη. Περαιτέρω στην παρούσα τροπολογία εισάγεται υποχρεωτική καταβολή ελάχιστης δόσης από την κατάθεση της αίτησης, ώστε οι δανειολήπτες να προγραμματίσουν τη ζωή τους σύμφωνα με τις οικονομικές τους δυνατότητες και να υπολογίζουν τις οικονομικές τους υποχρεώσεις μέχρι την οριστική έκδοση της απόφασης. Το ποσό δε που θα καταβάλλεται μέχρι την εκδίκαση της υπόθεσης θα συμψηφίζεται με το οριζόμενο από τον δικαστή με την έκδοση της απόφασης και θα υπάρξει ελάφρυνσή των οφειλετών στο μέλλον, αφού μετά την εκδίκαση της υπόθεσης θα κληθούν να καταβάλουν τα χρηματικά ποσά που δεν θα έχουν μέχρι τότε εξυπηρετηθεί βάσει της ελάχιστης καταβολής δόσης.

11.3 Αναφέρατε χωριστά για κάθε μία «άλλη διάταξη» τους λόγους για τους οποίους έχει συμπεριληφθεί στο συγκεκριμένο σχέδιο νόμου.

Κρίθηκε σκόπιμο να αντιμετωπιστούν σε ενιαίο νομοθέτημα τα θέματα που αφορούν τους υπερχρεωμένους δανειολήπτες, είτε αυτοί πληρούν τις προϋποθέσεις για να υπαχθούν στο πρόγραμμα διευκόλυνσης του Κεφαλαίου Α', είτε όχι, οπότε μπορούν να κάνουν χρήση των διατάξεων του ν. 3869/2010, όπως διαμορφώνεται πλέον.

11.4. Αναφέρατε χωριστά και αναλυτικά τις αναμενόμενες συνέπειες κάθε μίας «άλλης διάταξης», συμπεριλαμβανομένων των συνεπειών στην οικονομία, την κοινωνία και τους πολίτες και στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον.

Η παρούσα νομοθετική ρύθμιση επικαιροποιεί και εξορθολογίζει το ισχύον καθεστώς του ν. 3869/2010 και οδηγεί στην ταχύτερη ρύθμιση και ανακούφιση των υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων.

11.5. Αναφέρατε αναλυτικά τις υπηρεσίες που θα είναι αρμόδιες για την εφαρμογή κάθε «άλλης διάταξης».

Η ρύθμιση καταλαμβάνει ιδιωτικές διαφορές μεταξύ δανειοληπτών και τραπεζών.

12. Διαφάνεια και διαβούλευση

Η παρούσα νομοθετική ρύθμιση είναι αποτέλεσμα συνεργασίας με τα συναρμόδια Υπουργεία και μακράς διαπραγμάτευσης με την τρόικα. Γι'αυτήν έχουν ληφθεί υπόψη σχόλια φορέων των καταναλωτών και τραπεζών.